

rene være, — om det kunde komme tilstede her i Norden mellem de fire smaa isolerede Universiteter; men en af Betingelserne derfor er vistnok, at de egentlige Embedsprover stilles fra Universiteterne og saavel Professorer som Studenter frigjøres for dette paa Forelæsningerne som paa Studierne tyngende Hensyn. Da Københavns Universitet som det største og med Hjelpekilder rigest udstyrede vilde vinde mest ved et saadant Forhold, bør det ogsaa gaa i Spidsen med de Reformere, der kunne fremme det.

Medens Flertallet saaledes af de anførte Grunde ikke kan tiltræde Ministerens Forslag om for bestandig eller dog for lang Tid at opgive den længe nærede og af Rigsdagen i dens Helhed saa ofte billigede Tanke om Indførelsen af Examenkommissioner for at sætte en anden mindre indgribende, men efter vor Overbevisning ogsaa mindre nyttig Institution i Stedet, kunne vi dog paa den anden Side heller ikke tilraade Landstinget at vedtage Folkethingets Beslutning, som den foreligger. Det maa nemlig indrømmes, at hvis Examenkommissioner strax skulde indrettes vilde det være meget vanskeligt at faa dem godt besatte, og en uheldig Begyndelse vilde lamslaa deres Virksomhed, berøve dem den fornødne Tillid og blive til Skade for Videnskabeligheden. Hvormeget der end er talt om Examenkommissioner, er Forhandlingen heller ikke kommen ud over selve Principspørgsmaalet; hvorledes de bør indrettes, og hvilke Endringer de kræve i den nu brugelige Form for Embedsproverne, er meget lidt eller slet ikke drøftet. Desuden vil denne Foranstaltning jo heller ikke af den Grund strax kunne indføres, at Ministeren bestemt modsætter sig den, saa at man ved at fastholde Folkethingets Beslutning uforandret kun udsætter sig for at forhindre Loven fra at komme ud. Der har været delte Meninger i Flertallet om, hvad det under disse Omstændigheder helst burde indstille, idet Nogle have anset det for mest korrekt at udstemme den omhandlede Bestemmelse; men vi have dog tilfældigt kunnet forene os om at foreslaa en Tilføielse til Folkethingets Beslutning, hvorved faste Censorer indføres som midlertidig Foranstaltning, medens Examen-

kommissioner forblive staaende som det endelige Maal, hvortil man, efterat de fornødne Forberedelser ere trufne, bør komme. Flertallet haaber derved at have gjort det muligt saavel for Ministeren at modtage som for Folkethinget endelig at vedtage Loven. Endelig har man ogsaa troet at burde forhøje den fastsatte Sum for at lette Sammensætningen af Examenkommissionerne, naar de kunne træde ilive.

Medundertegnede Madvig kan ikke paa nogen Maade slutte sig til Bestræbelsen for at faa særlige, fra Fakulteterne adskilte Examenkommissioner indførte. Han tror, at Dnkket herom beror paa en uklar og vigtig Opfattelse af Universitetets og navnlig de tre særlig nævnte Fakulteters nærmeste og første Opgave: at give dem, der forberede sig til Kirken og Statens Tjeneste eller til Lægevirksomhed, en efter Videnskabens Standpunkt afpasset god og grundig Undervisning, paa en Mistjendelse af, hvad der hænger uadskillig sammen med enhver Examensforberedelse og af Staten ordnet Prøve paa en Overseen af det naturlige Forhold imellem Undervisningen og Prøvelsen af dens og den derved ledede Slids Frugt. Indførelsen af Examenkommissioner, hvorved man i Prøvens Form tror at finde et Middel mod mulige Mangler i Undervisningen, som man ikke ligefrem kan eller vil angribe, vil efter hans Overbevisning ikke i mindste Maade skaffe de Studerende en mere uupartisk Prøve eller en, der stiller Forberedelsen friere, men tværtimod kunne stille dem meget uheldig imellem en Undervisning og en Prøve, der hver gaar sin Vej. Medens Forelæsningerne, der, hvad det større Tal angaar, bør og skulle indrettes efter de Studerendes sande Længsel, udsættes for at sjerne sig mere herfra, end man frygter for, at nogle hidtil have gjort, og blot at indrettes efter Hensynet til Docentens Studier, kunne ved Examenkommissionerne, hvis Medlemmer ikke staa i noget dagligt og stadigt Meddelelses- og Uveiringsforhold til de Studerende (f. Ex. i egenem Examinatorier), endmere end hos examinerende Professorer en stiv og ubøielig, individuelle Synsmaader og specielle Interesser for-